

הרצאה בנושא אתגרים בדרך לפרישה

בן לוי
מתכנן פיננסי בכיר CFP ומומחה למיסוי פרישה

מתכנון פרישה לליווי אסטרטגי אישי

כמתכנן פיננסי, התפקיד שלי הוא לא להציע פתרון מדף, אלא לבנות לכל פורש תכנית אישית שמחברת בין כל מרכיבי החיים הכלכליים:

קצבה | מיסוי | ניהול נכסים | השקעות | ביטוח | הורשה

המטרה היא לקבל החלטות נכונות היום, שישמרו על רמת החיים, הביטחון הכלכלי והגמישות המשפחתית לאורך כל שנות הפרישה.

ישראל בצמרת תוחלת החיים בעולם

לפי הלמ"ס, לוחות תמותה לישראל 2020–2024

- גבר בן 68 צפוי לחיות בממוצע עד גיל 85.3.
- אישה בת 68 צפויה לחיות עד גיל 87.7.

למה זה חשוב?

הפרישה אינה אירוע כלכלי חד-פעמי, אלא תחילתה של תקופה שעשויה להימשך כ-20 שנה - ולעיתים הרבה מעבר לכך.

לכן חשוב לתכנן מראש ניצול נכון של הטבות המס, ניהול החסכונות ורמת סיכון שתתאים לשנים רבות לאחר הפרישה.

מה באמת צריך לבדוק לפני הפרישה מהאוניברסיטה?

לאורך השנים שבהן ליוויתי פורשים מהאוניברסיטה, חזרו שוב ושוב אותן שאלות:

- האם נכון לרכוש את חלק האוניברסיטה בכלל תמר, ומה מקבלים בתמורה ?
- האם ניתן להגדיל את הקצבה באמצעות המרת תגמולים קצבתיים בכלל תמר ?
- מה תהיה הפנסיה נטו בכל חלופה, לאחר מס וקיבוע זכויות ?
- האם נכון להוון חלק מהתגמולים הקצבתיים בכלל תמר ולקבל סכום חד פעמי ?
- מה נכון לעשות עם כלל תמר לאחר הפרישה: להשאיר, לשנות מסלול או לנייד ?
- מה קורה לקרן ההשתלמות לאחר הפרישה: הפקדות, משיכה, מעמד ומסלול השקעה?

אין תשובה אחת שמתאימה לכולם.
כל החלטה משפיעה על הקצבה, המס, הנזילות והכסף שיישאר למשפחה.

רכישת זכויות מכלל תמר

קניית החלק ההוני תגמולי המעסיק (כספים שהופקדו עד דצמבר 2008)

המרת פדיון ימי מחלה / פיצויים לתגמולים הוניים
יתרונות :

1. ניהול תחת מטרייה פנסיונית עם יתרונות הורשה יעילים
2. מוצר פיננסי יעיל (דמי ניהול נמוכים ועלויות ניהול מצומצמות)
3. פטור ממס רווחי הון בהשקעות בשוק ההון

רכישת חלק האוניברסיטה בכלל תמר שתי חלופות

- שווי כלל תמר בפרישה: 800,000 ש"ח
- 200 א' ₪ תגמולי אוניברסיטה הון
- 200 א' ₪ תגמולי עובד הון
- 200 א' ₪ תגמולי אוניברסיטה קצבה
- 200 א' ₪ תגמולי מעביד קצבה
- מענקי פרישה / פדיון ימי חופשה: 400,000 ש"ח

פרמטר	אופציה 1: רכישה חלקית	אופציה 2: רכישה מלאה
שווי כלל תמר לפני הרכישה	800,000 ש"ח	800,000 ש"ח
מענקי פרישה זמינים (פיצויים/ימי מחלה)	400,000 ש"ח	400,000 ש"ח
סכום המשמש לרכישה מתוך הפיצויים	200,000 ש"ח (תגמולי קצבה מעסיק) בלבד	400,000 ש"ח (תגמולי קצבה + הון מעסיק)
מזומן (פיצויים/ימי מחלה) שנותר בידי הפורש	200,000 ש"ח	0 ש"ח
יתרה שנותרת בכלל תמר	600,000 ש"ח (לאחר קיזוז תגמולי הון ע"י האוניברסיטה)	800,000 ש"ח
מבנה הנכסים שנותר	400,000 ש"ח קצבתי בכלל תמר 200,000 ש"ח הוני בכלל תמר 200,000 ש"ח מזומן	400,000 ש"ח קצבתי בכלל תמר 400,000 ש"ח הוני בכלל תמר

תשואה ממוצעת של 7.17% ב - 10 שנים אחרונות

4/8/2026

סיכום פעילות לפי קופה לתקופה נבחרת 06/2026 - 07/2016

(במיליוני ש"ח)

קופת גמל היא מכשיר חיסכון לטווח בינוני וארוך ומומלץ מאד לבחון את ביצועי הקופה לאורך זמן ולא לאורך חודשים בודדים

הנתונים המוצגים באתר דווחו על ידי הגופים המדווחים ובאחריותם

פרוייקט מדדי סיכון פותח בשיתוף עם מרכז קיסריה

* כולל העברות בין קופות

** קופה שמיועדת לעובדי סקטור/ענף/מפעל מסויים ואינה פתוחה לכלל הציבור

*** בוצע מיזוג, לפרטים לחץ על שם המסלול

מספר	שם קופה	תקופת דיווח	מצטברת לתקופת הדו"ח	תשואות		שארפ ריבית חסרת סיכון	שיעור דמי ניהול ממוצע לשנת 2025	יתרת נכסים לסוף התקופה	צבירה נטו *	מדד נזילות -
				ממוצעת 3 שנתית	ממוצעת 5 שנתית					
				אחרונות	אחרונות					
						בנקודות האחוז	הפקדות	נכסים		
9652	כלל תמר 50-60	06/26-07/16	99.87%	13.17%	7.70%	1.15	0.02%	0.49%	5,377.7	3,656.0
	סה"כ קופות שבדו"ח	06/26-07/16	99.87%	13.17%	7.70%	- - -	0.02%	0.49%	5,377.7	3,656.0

כיצד תיראה כל אחת מהאופציות לאחר 10 שנים?

הנחות להמחשה בלבד

• תקופת השקעה: 10 שנים

• תשואה שנתית ממוצעת: 7%

פרמטר	אופציה 1: רכישה חלקית	אופציה 2: רכישה מלאה
סכום שנשאר בכלל תמר	600,000 ש"ח	800,000 ש"ח
סכום שמושקע מחוץ לכלל תמר	200,000 ש"ח	0 ש"ח
שווי הסכום בכלל תמר לאחר 10 שנים	1,180,290 ש"ח	1,573,721 ש"ח
שווי הסכום החיצוני לפני מס לאחר 10 שנים	393,430 ש"ח	0 ש"ח
מס על הרווחים מחוץ לכלל תמר	78,686 ש"ח	0 ש"ח
שווי כולל נטו לאחר 10 שנים	1,495,034 ש"ח	1,573,721 ש"ח
פער לטובת אופציה 2		יתרון של כ-78,687 ש"ח

כיצד תיראה כל אחת מהאופציות לאחר 20 שנים?

הנחות להמחשה בלבד
 • תקופת השקעה: 20 שנים
 • תשואה שנתית ממוצעת: 7%

פרמטר	אופציה 1: רכישה חלקית	אופציה 2: רכישה מלאה
סכום שנשאר בכלל תמר	600,000 ש"ח	800,000 ש"ח
סכום שמושקע מחוץ לכלל תמר	200,000 ש"ח	0 ש"ח
שווי הסכום בכלל תמר לאחר 20 שנים	2,321,810 ש"ח	3,095,747 ש"ח
שווי הסכום החיצוני לפני מס לאחר 20 שנים	773,936 ש"ח	0 ש"ח
מס על הרווחים מחוץ לכלל תמר	154,787 ש"ח	0 ש"ח
שווי כולל נטו לאחר 20 שנים	2,940,959 ש"ח	3,095,747 ש"ח
פער לטובת אופציה 2		יתרון של כ-154,788 ש"ח

המרה לקצבה ? ייעוד להורשה ? היוון כלל תמר ?

מאפיין חלופה	חלופה 1	חלופה 2	חלופה 3
המרה לקצבה של כלל תמר חלק קצבתי	ייעוד להורשה כלל תמר חלק קצבתי	היוון כלל תמר חלק קצבתי	
הגדרות פרישה			
שנות פריסה	1	1	1
סוג פטור	פטור על הפיצויים	פטור על הפיצויים	פטור על הפיצויים
סוג קיבוע זכויות ל2025	הגדלת קיצבה	הגדלת קיצבה	הגדלת קיצבה
היוון פטור מבוקש			400,000
פיצויים שמורים 161ד'ס'5			
תוחלת חיים	85	85	85
פיצויים			
סהכ פיצויים ברוטו מעסיק נוכחי	400,000	400,000	400,000
פיצויים לרצף קצבה			
פיצויים לרצף פיצויים			
פיצויים למשיכה	400,000	400,000	400,000
סהכ מענקים פטורים	400,000	400,000	400,000
תשלום מס על הפיצויים			
שנות פריסה	1	1	1
פיצויים נטו לאחר פריסה	400,000	400,000	400,000
תאריך פרישה	9/2026	9/2026	9/2026
פנסיות			
פנסיות ברוטו	32,158	30,000	30,000
פטור סופי 9א	2,711	2,711	489
פטור סופי 9א %	28.75%	28.75%	5.18%
פנסיות חייבות	29,447	27,289	29,511
תשלום מס חודשי	5,784	5,029	5,806

כיצד תראה הפנסיה בכל אחת מחלופות

<u>פנסיות נטו / הכנסות נטו</u>	<u>פנסיות / הכנסות</u>	<u>פנסיות / הכנסות</u>	<u>פנסיות / הכנסות</u>
68	24,204 / 22,015	23,023 / 20,834	22,258 / 20,069
69	26,539 / 26,539	25,136 / 25,136	24,359 / 24,359
70	29,658 / 26,688	28,255 / 25,285	27,477 / 24,507

הפער בין חלופה 1 לחלופה 2 עומד על 1,403 ₪ בחודש.
הפער בין חלופה 2 לחלופה 3 עומד על 778 ₪ בחודש.
הפער בין חלופה 1 לחלופה 3 עומד על 2,181 ₪ בחודש.

כלל תמר לאחר הפרישה: להשאיר, לשנות מסלול או לנייד?

- לאחר הפרישה וקיצוז חלק האוניברסיטה, הקופה משתחררת לידי הפורש וניתן לבצע בה שינויים שלא היו אפשריים קודם לכן.
- בשלב זה ניתן להשאיר את הקופה בכלל תמר, לשנות מסלול השקעה או לנייד את הכספים למנהל אחר.
- את ההחלטה יש לבחון לפי דמי הניהול, התשואות, אופי ההשקעה, מגוון המסלולים, טווח ההשקעה ורמת הסיכון המתאימה.

השפעת מסלול ההשקעה על 800,000 ש"ח לאורך 10 שנים

מסלול ההשקעה	תשואה שנתית ממוצעת	שווי משוער לאחר 10 שנים
מסלול מניות	12%	כ-2,485,000 ש"ח
מסלול כללי	7%	כ-1,574,000 ש"ח
מסלול סולידי	5%	כ-1,303,000 ש"ח

יש לכם קרן השתלמות שלא נמשכה ? אולי אתם יושבים על זהב

- משיכה חופשית ופטורה ממס, בהתאם לזכאות
 - ניתן להשאיר את הכסף מושקע גם לאחר סיום ההעסקה
 - אפשר למשוך בהדרגה לאורך השנים כהשלמה לקצבה ולתקציב החודשי
 - ניתן לשנות מסלול השקעה או לנייד ללא קנס, ללא אירוע מס וללא פגיעה בוותק
 - הכסף ממשיך לצבור תשואה, ולכן במקרים רבים נכון לממש אותו רק בשלב מאוחר
 - פחות מס, יותר שליטה ויותר גמישות לאורך שנות הפרישה
- קרן השתלמות נזילה היא אחד הנכסים האיכותיים ביותר בפרישה, בזכות הפטור ממס, הנזילות והגמישות בניהול הכסף.

אותו מסלול, תוצאה שונה לאורך זמן

השוואה בין קרנות השתלמות במסלול כללי

מנורה השתלמות כללי

- בהפקדה חודשית של 3,000 ש"ח החל מינואר 2004
- דמי ניהול מצבירה: 0.3%
- יתרה בסוף התקופה 1,609,463 ש"ח

אנליסט השתלמות כללי

- בהפקדה חודשית של 3,000 ש"ח החל מינואר 2004
- דמי ניהול מצבירה: 0.6%
- יתרה בסוף התקופה: 1,818,180 ש"ח

הפער לטובת אנליסט הינו 208,717 ש"ח למרות דמי הניהול הגבוהים יותר, אנליסט הציגה תשואה גבוהה בכ-13%.

דמי הניהול חשובים, אך התוצאה לאורך זמן תלויה גם באיכות ניהול ההשקעות ובתשואה נטו שהקרן משיגה.

כיצד מסלול מניות משנה את התמונה

- תקופת ההשוואה: מינואר 2004 ועד מועד הבדיקה, יותר מ-20 שנה
- בהפקדה חודשית של 3,000 ש"ח לאורך השנים, מנורה מסלול כללי הגיעה ל-1,609,463 ש"ח לעומת אנליסט מסלול מניות שהגיעה ל-2,793,550 ש"ח.
- הפער לטובת אנליסט עומד על 1,184,087 ש"ח.

דוגמה עוד יותר רלוונטית לפרישה - אם יש בקופה 600,000 ש"ח ואין יותר הפקדות

- במסלול כללי במנורה הסכום היה צומח לכ-1,770,999 ש"ח
- ואילו במסלול מניות באנליסט הוא היה צומח לכ-4,110,187 ש"ח.
- הפער במקרה הזה כבר מגיע ל-2,339,188 ש"ח

בפרישה, גם ללא הפקדות חדשות, לבחירת מסלול ההשקעה יכולה להיות השפעה של מיליוני שקלים לאורך השנים

בחירת גוף מנהל לכספי השתלמות / גמל וחסכון

תהליך הבחירה:

1. בחינת רמת הסיכון האישית של כל לקוח
2. הבנת הצרכים, החששות והמטרות
3. קביעת טווחי ההשקעה הרצויים
4. ראיית התמונה הפיננסית המלאה והתאמה אישית של מוצרים

קריטריונים להשוואה:

- תשואה
- דמי ניהול
- חשיפות מבניות (מניות, מט"ח, חו"ל, נכסים סחירים ולא סחירים)

שירותי מעקב וניהול:

- כלים אנליטיים מתקדמים
- CRM למשיכת נתונים חודשיים ודוחות רבעוניים ללקוח
- נתונים מהמסלקה הפנסיונית
- מתן פתרונות מתקדמים: קופות גמל להשקעה, פוליסות חיסכון, ניהול תיקים

קופת גמל תיקון 190 פתרון השקעה מותאם לגיל השלישי

אפיק השקעה פנסיוני עם יתרונות מס משמעותיים:

למי זה מתאים:

- למי שהגיע לגיל 60
- למי שיש פנסיה חודשית מינמאלית קיימת
- למי שיש כספים פנויים להשקעה
- יתרונות מרכזיים:
- נזילות מלאה
- **מס רווח הון 15% במקום 25%**
- העברה בין דורית עד גיל 75 ללא מס רווחים
- אפשרויות קבלת זיכוי וניכוי ממס בעבור הפקדה לקצבה מזכה

קיבוע זכויות – טופס אחד, הרבה כסף

טופס 161ד הוא המפתח לפטור ממס על קצבה או משיכה הונית.

למה חשוב לבצע נכון:

- מעניק פטור של מאות אלפי שקלים ממס.
- נעשה רק פעם אחת בחיים – קשה לתקן בדיעבד (120 יום לאחר הגשת הבקשה לא ניתן לתקן).
- טעות נפוצה: לוותר על פטור בלי להבין את המשמעות.
- כולל אפשרות להוון סכום חד פעמי בפטור ממס.

קיבוע זכויות – טופס אחד, הרבה כסף

דורש סימולציות מורכבות לקבלת החלטה מושכלת

- דוגמאות לאפשרויות שונות בין משיכה של פיצויים בפטור או פריסת מס
 - היוון של חלק קצבתי כללת תמר ?
 - משיכה מלאה של הפיצויים בפטור וויתור על חלק מקצבה פטורה
 - המרה לקצבה של חלק קצבתי תמר
- כל אלו אפשרויות שצריך לקחת בחשבון פרמטרים משתנים כגון תוחלת חיים מס שולי אישי והעדפות אישיות תשואה חזויה ועוד

קיבוע זכויות (פנסיה חודשית 32,000 ₪)

פרמטר	פנסיה ללא קיבוע זכויות	פנסיה עם קיבוע זכויות
מס חודשי לתשלום	₪ 4,647	₪ 2,879
פנסיה נטו ב 2025	₪ 24,903	₪ 26,784
פנסיה נטו ב 2028	₪ 24,903	₪ 27,048
חיסכון חודשי נטו		₪ 2,061

חיסכון חודשי של כ-2,150 ₪ שמצטבר ליותר מ-530,000 ₪

לאורך שנים - רק בזכות ביצוע קיבוע זכויות בצורה נכונה.

החיים ממשיכים להשתנות – גם אחרי גיל הפרישה

פרישה מהעבודה התחלה של שלב חדש ומאתגר

השינויים שמתרחשים בפועל:

- שינויים כלכליים אישיים – ירושות הוצאות גדולות
- שוק ההון, ריבית, תשואות ואינפלציה (אקסוגני)
- תיקוני חקיקה ורגולציה (אקסוגני)
- שינויים בריאותיים (אנדוגני)
- שינויים משפחתיים (ילדים, נכדים, זוגיות)

תכנון פרישה חד פעמי לא מספיק - צריך תחזוקה פיננסית מתמשכת.

מקרה בוחן: תכנון שמסתגל למציאות משתנה

יוסי ונעמי, בני 70, תכננו לחיות על פנסיה של 25,000 ש"ח.

כשיוסי חלה ונדרש סיוע רפואי קבוע – פתאום ההוצאות זינקו ב 20,000 ₪ (מוסד סיעודי) .

לזוג יש :

- 500,000 מיליון ₪ בתיקון 190 שהופקד בגיל 68 על שם יוסי
- קרנות השתלמות על סך 750,000 ₪
- פיקדונות בנקאיים על סך 150,000 ₪
- תיק השקעות על סך 1,500,000 ₪

מה עשינו:

- בדקנו מקורות ביטוח קצבת סיעוד מקופת חולים וביטוח לאומי
- הפקדנו את תיק ההשקעות + פיקדונות בתיקון 190
- התחלנו משיכה לשיעורין מתיקון 190 עם הכנסה פטורה ממס חודשית בעקבות תקנה 9 (5)
- ביקשנו פטור בפנסיה עקב קביעת נכות של מעל 90%
- איזנו את קרן ההשתלמות ותיקון 190 למסלול ברמת סיכון בינונית

5 עקרונות לפרישה כלכלית חכמה

אחרי שהבנו את התמונה, הנה מה שחשוב לזכור :

1. לראות את כל התמונה – לא רק את הפנסיה
2. לתכנן את המס – ולא לשלם סתם
3. להגיב למציאות משתנה – כל שנה מחדש
4. לשמור על איזון בין הוצאות, הכנסות ונכסים
5. לא להישאר לבד – ייעוץ נכון שווה הרבה שקט נפשי

מה עכשיו ?

מניסיוני, רוב הפורשים צריכים סדר, תכנון והכוונה.
החלטות נכונות מתקבלות לאחר שבודקים, מתייעצים ומקשיבים גם לצרכים האישיים.

בודקים, מתייעצים, מקבלים החלטה חכמה

אני מזמין אתכם לפגישה אישית אחרי ההרצאה

שאלות ותשובות - תודה רבה

- ניתן לשלוח אלי וואטסאפ באופן אישי בנייד **0548-123-278**
- מייל **ben@prisha-center.co.il**
- אתר אינטרנט: המרכז לתכנון פרישה בגוגל <https://prisha-center.co.il/>